

สุโขทัยหนุน...

ทำปุ๋ยหมักจากเปลือกกล้วย(2)

ทิศทางการเกษตร

เมื่อ วันพฤหัสบดีที่ผ่านมา.. ได้เกริ่นถึงคุณนง ม่วงงาม หัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย ได้ส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลหนองชุม ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ที่มีอาชีพในการแปรรูปกล้วยเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้หันมาทำปุ๋ยหมักจากเปลือกกล้วยที่พวกเขาพากันทิ้งไปตามข้างถนนหนทาง

จนเกิดมลพิษขึ้น ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา นั้น สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย ได้รับความร่วมมือจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เกษตรกรสามารถผลิตและใช้ปุ๋ยหมักเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้

ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี เกษตรกรสามารถนำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้กับพืช ผักชนิดอื่น ๆ ก็ได้เช่นกัน สำหรับวิธีการทำปุ๋ยหมัก ล้อมต่าง ๆ ในหมู่บ้านดี จากเปลือกกล้วยมีดังต่อไปนี้...
ขั้น เป็นการนำวัสดุเหลือ นำเปลือกกล้วย (หรือเศษพืชผักชนิดอื่น ๆ) ใช้หรือของเสียมาใช้ให้ 1,000 กิโลกรัมมากองไว้ในบริเวณที่เหมาะสมแล้ว หรือนำน้ำมารดให้ชุ่มน้ำพร้อมกับใช้เท้าเหย้าให้แน่น หลัง เกิดประโยชน์
วันนี้... มีวิธีการ จากนั้นใส่วัสดุเหล่านี้ลงไปคือ มูลสัตว์ (ขี้วัว หรือ ขี้ควาย หรือ ขี้ไก่) 200 กก. ปุ๋ยยูเรีย 2 กก. สาร ลงนำไปปฏิบัติดู จริง ๆ เร่ง (มีที่สถานีพัฒนาที่ดินทุกแห่ง) 1 ของ ให้หนา แล้วไม่จำเป็นจะต้องเป็น ประมาณชั้นละ 30-40 ซม. ซึ่งอาจทำชั้นเดียวหรือ เปลือกกล้วยเท่านั้น ทำหลาย ๆ ชั้นก็ยอมได้เช่นกัน แต่ชั้นบนสุดเมื่อ

ทำเสร็จแล้วให้กลับด้วยดินให้หนาประมาณ 2-3 นิ้ว เพื่อให้ดินช่วยรักษาความชุ่มชื้นนอกจากนี้ยังช่วยดูดซับธาตุอาหารไม่ให้สูญเสียไปจากกองปุ๋ย หลังจากนั้นก็ให้ควบคุมความชื้นไม่ให้แห้งหรือเปียกเกินไป หากกลับกองทุก ๆ 7-10 วัน ภายใน 40-50 วันก็จะได้ปุ๋ยหมักมาใช้แล้ว แต่ปุ๋ยหมักที่ทำขึ้นจะใช้ได้หรือไม่มัน สังเกตง่าย ๆ คือ เศษพืชจะเปื่อยยุ่ย สีจะคล้ำหรือดำ อุณหภูมิภายนอกและภายในกองจะใกล้เคียงกัน กลิ่นก็ไม่เหม็น ขนาดของกองจะเล็กลงประมาณ 3-6 เท่า...ถ้าสังเกตเห็นได้คงที่ว่าไว้ก็แสดงว่าสามารถนำไปใช้ได้ แต่

การนำไปใช้นั้นมีวิธีการคือ...

นำปุ๋ยไปรองก้นหลุมก่อนปลูกไม้ผลยืนต้นด้วยอัตรา 10-30 กก./ต้น หลังจากนั้นก็นำมาโรยรอบทรงพุ่มอย่างน้อยปีละครั้งด้วยอัตรา 20-50 กก./ต้น สำหรับแปลงพืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับให้ใส่ในอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ ส่วนการผสมดินเพื่อปลูกไม้กระถางหรือใช้ในการเพาะกล้าให้ใช้ ดิน:ปุ๋ยหมัก:ทราย ในอัตราส่วน 4:3:3 ถึง 4:1:1

คุณณิง หัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัยกล่าวว่า เปลือกกล้วยที่นำมาทำปุ๋ยหมักมีความชื้นค่อนข้างสูง ทำให้ไม่ต้องใช้น้ำมาก ปกติหลังจากกองและราดสารเร่งแล้ว ไม่จำเป็นต้องรดน้ำอีกก็จะสามารถย่อยสลายและยุบตัวได้เร็วภายใน 2-3 สัปดาห์ อีกทั้งยังง่ายต่อการตั้งหรือกลับกองปุ๋ย ขยะจากเปลือกกล้วยสามารถย่อยสลายและกลายเป็นปุ๋ยหมักโดยสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุงบำรุงดิน มีธาตุอาหารค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังประกอบไปด้วยธาตุอาหารรอง ธาตุอาหารเสริมครบถ้วน ซึ่งปกติในปุ๋ยเคมีไม่มีหรือมีก็ไม่ครบอย่างนี้

“...การใช้ปุ๋ยหมักยังเป็นการเพิ่มจุลินทรีย์ที่

มีประโยชน์อย่างมากมายแก่พื้นดินและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะเชื้อไมคอร์ไรซา เป็นหนึ่งในหลายสปีชีส์ที่อยู่ในสารเร่งปุ๋ยหมักจะช่วยยับยั้งหรือกำจัดเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของโรคพืชหลายชนิด เช่น โรครากและโคนเน่าของพืช อีกทั้งปุ๋ยหมักสามารถนำมาเป็นอาหารปลาได้ด้วย หากผลิตได้ในปริมาณที่เพียงพออาจจะส่งเสริมให้เป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ของ ต.หนองคูม และ ต.ท่าฉนวน ได้ในอนาคตอันใกล้ แต่เนื่องจากเปลือกกล้วยมีลักษณะอวบน้ำ หลังจากสลายตัวแล้วจะมีการยุบตัวลงมาเหลือเพียงประมาณ 1 ใน 10 โดยปริมาตร และได้เนื้อปุ๋ยที่เปียกเกินไป ทำให้ไม่สะดวกในการเก็บรักษา การเคลื่อนย้าย แม้กระทั่งการนำไปใส่ในไร่นา สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัยจึงพัฒนาเพิ่มเติมโดยการนำวัสดุที่ช่วยดูดซับต่าง ๆ ผสมลงไปด้วย เช่น แกลบ เปลือกถั่ว เปลือกและขังข้าวโพด ขี้เลื่อย ฟางข้าว

หากต้องการรายละเอียด คำแนะนำและข้อมูลเพิ่มเติม หรือต้องการสารเร่งสำหรับทำปุ๋ยหมัก สามารถติดต่อขอคำแนะนำ ขอรับบริการได้ที่ สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย หมู่ 7 บ้านสระบัว อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120 โทร. 0-5560-1022.

จิří ศรชัย